

Motion om mindre justeringar i Clartés program

Svenska Clartéförbundet har ett i huvudsak bra program. Det reviderades något vid stämman 2014 men är till största delen författat betydligt tidigare. Till största delen står sig de beskrivningar och bedömningar som då gjordes, och det är en förtjänst hos programmet att det inte är alltför tidsbundet. Men ofrånkomligen har de senaste tio årens utveckling gjort programmet lätt föråldrat på en del mindre punkter.

Det finns ingen anledning att göra en grundlig programrevision; det vore en felaktig prioritering. Men jag vill föreslå fem mindre ändringar.

1 Sjätte stycket

Styckets nuvarande lydelse:

”Krisen är samtidigt politisk. Staterna lösgör sig alltmer ur de borgerligt demokratiska och rättsstatliga institutioner som omgärdat dem. Den ekonomiska politiken har lagts i händerna på centralbanker, förbjudna att ta hänsyn till folkliga opinioner, och medborgare har gjorts rättslösa i det så kallade kriget mot terrorismen. Försvaret av demokratiska fri- och rättigheter är därför av stor vikt för Clarté. Även kampen mot miljöförstöring och rovdrift av naturresurser är viktig för folkens välfärd.”

Den sista meningen ger intryck av ett löst tillägg till ett stycke som handlar om andra saker. Frågan ges för liten vikt. Jag föreslår därför att kampen mot miljöförstöring och rovdrift ges ett kort eget stycke, så att lydelsen blir följande:

”... demokratiska fri- och rättigheter är därför av stor vikt för Clarté..

Den rådande ekonomiska ordningen leder mänskligheten mot en ekologisk katastrof. Kampen mot miljöförstöring och rovdrift av naturresurser är av avgörande betydelse för folkens välfärd.”

2 Nionde stycket

Styckets nuvarande lydelse:

”Det saknas inte motstånd mot den pågående utvecklingen. Försvaret mot ockupanterna i Afghanistan och Irak har försvagat USA-imperialismen, påskyndat dess ekonomiska försvagning och gett ökat utrymme för folkliga krafter också på andra håll. På många ställen i världen är status quo ruckat, sociala gräsrotsrörelser växer i Syd, och med krisen och de militära motgångarna för de ledande kapitalistiska länderna kan regionala stormakter flytta fram positionerna. Imperialismens utveckling är ojämn. Supermakten, USA, är på nedgång, men därför inte mindre aggressiv, snarare tvärtom.”

Det är påtagligt att detta stycke författats före Syrienkrisen, Brexit, annekteringen av Krim, flyktingvågorna från Afrika och Mellanöstern, IS, Trumps ev omläggning av USAs politik etc. I dag kännetecknas läget av en än mer försvagad, men därför knappast mindre aggressiv USA-imperialism vilket ger större spelrum för regionala stormakter som Ryssland och Kina – vilka konsekvenserna är för fred och folkens frihet och välfärd kan diskuteras. Jag föreslår att stycket omformuleras enligt följande:

”Den pågående utvecklingen är inte entydig. Försvaret mot ockupanterna i Afghanistan och Irak, liksom uppgörelserna om Syrien har försvagat USA-imperialismen. Regionala stormakter har flyttat fram positionerna. I Europa har EU:s politik försatt Europa i ekonomisk

och politisk kris. Å ena sidan har denna försvagning av den västliga imperialismen på flera håll gett ökat utrymme för folkliga krafter. På många ställen i världen är status quo ruckat, sociala gräsrotsrörelser växer i Syd, och nya vänsterkrafter formerar sig i Europa. Å andra sidan är det folkliga och nationella motståndet mot imperialismen och dess förbundna många gånger för svagt. Det splittras av djupt reaktionära, rasistiska och terroristiska rörelser, inte sällan redskap för USAs eller lokala stormakters intressen. Miljontals människor har tvingats på flykt eller in i en tillvaro av namnlös misär. Imperialismens utveckling är ojämn. Supermakten, USA, är på nedgång, men därför inte mindre aggressiv, snarare tvärtom.”

3 Tionde stycket

Nuvarande lydelse:

”Sverige har inordnat sig i USA:s globala militära system och deltar med väpnade styrkor i USA:s imperialistiska krig i och i Nato-manövrar. Det sker i ett läge då denna allians under USA:s hegemoni har ändrat karaktär från formell försvarsallians till alltmer offensivt, globalt och krigiskt redskap för imperialismen. Detta är en avgörande kursändring jämfört med den neutralitetspolitik som varit Sveriges sedan 1800-talet, och som har legat i folkets intresse. Vi motarbetar vårt eget lands deltagande i de imperialistiska krigen och kräver att dessa krigsinsatser omedelbart upphör.”

Sedan detta skrevs har Sveriges inordning i Nato förvärrats. Skrivningen bör därför skärpas genom några mindre förändringar, kusiverade nedan:

”Sverige har inordnat sig i USA:s globala militära system, deltar med väpnade styrkor i USA:s imperialistiska krig och i Nato-manövrar, *bland annat på svenskt territorium*. Det sker i ett läge då denna allians under USA:s hegemoni har ändrat karaktär från formell försvarsallians till alltmer offensivt, globalt och krigiskt redskap för imperialismen. Detta är *ett stort hot mot Sveriges säkerhet* och en avgörande kursändring jämfört med den neutralitetspolitik som varit Sveriges sedan 1800-talet, och som har legat i folkets intresse. Vi motarbetar vårt eget lands deltagande i de imperialistiska krigen och kräver att dessa krigsinsatser, *liksom den svenska inordningen i Nato* omedelbart upphör.”

4 Elfte stycket

Nuvarande lydelse:

”Mot imperialismen ställer vi vårt stöd till de rörelser, som med eller utan vapen bekämpar denna ordning. Vi stöder stater när de försvarar sitt nationella oberoende. Vi stöder rörelser som kämpat för social rättvisa och mot alla former av förtryck där de bor. Vi försvarar asylrätten och bekämpar alla former av rasism.”

Ingenstans i programmet står att vi försvarar folkrätten. Det är en miss, och jag menar detta är det rätta stället att lägga in det, lämpligen i början av sista meningen. Stcket skulle då sluta på följande sätt:

”...förtryck där de bor. Vi försvarar folkrätten och asylrätten och bekämpar alla former av rasism.”

5 Tolfte stycket

Nuvarande lydelse

”I kampen mot det borgerliga samhället är kampen om människors tänkande, dvs. kulturen, avgörande. Parallellt med bakslagen för arbetarklassen har borgerlighetens ideologiska och kulturella dominans stärkts. Den kännetecknas av ett öronbedövande brus av ytligheter, påtvingad sensationslystnad, kommersialism, snuttifiering och verklighetsförfalskning - en indoktrinering genom uttröttnings. Nyhetsförmedlingen är riktad efter de västliga stormakternas intressen. Hetsen mot vissa grupper av invandrare och den strukturella nedvärderingen av kvinnor möjliggör överexploateringen av dessa grupper. Ovetenskapliga och kunskapsfientliga strömningar får stort utrymme i medier, utbildningsväsende och det offentliga livet. Kollektivt handlande förminsas eller osynliggörs till förmån för individuella lösningar. Bristen på utvecklade politiska alternativ till kapitalismen skapar utrymme för fascistiska och andra högerextrema partier och grupper vilka söker splittra arbetarklassen efter etniska, religiösa och kulturella skiljelinjer. Inom kulturen och vetenskapen ser vi många intellektuella strömningar som isolerar sig från klasskampen, i en tid då det blir allt viktigare att intellektuella tar ställning för det arbetande folket. Därför reser vi parollen för en kämpande folkets kultur som blottlägger samhälleliga motsättningar, inte väjer för sanningar och tar ställning för det arbetande folket.”

Rent språkligt är stycket inte så lyckat; det är långt och katalogartat. Politiskt är det OK, men avståndstagandet från invandrarhetsen och fascistgrupper bör skärpas, och ”arbetarklassen” bör bytas ut mot ”arbetarklassen och folket” för tydlighetens skull. Jag föreslår en uppdelning i tre stycken och några smärre omformuleringar som kursiverats nedan. Texten får då följande lydelse:

”I kampen mot det borgerliga samhället är kampen om människors tänkande, dvs. kulturen, avgörande. Parallellt med bakslagen för arbetarklassen har borgerlighetens ideologiska och kulturella dominans stärkts. Den kännetecknas av ett öronbedövande brus av ytligheter, påtvingad sensationslystnad, kommersialism, snuttifiering och verklighetsförfalskning - en indoktrinering genom uttröttnings. Nyhetsförmedlingen är riktad efter de västliga stormakternas intressen. *Hetsen och det ibland öppna våldet mot vissa grupper av invandrare är ett hot mot dessa människors liv men också ett led i överexploateringen av dem. Den strukturella nedvärderingen av kvinnor möjliggör likaså att även de exploateras mycket hårt.* Ovetenskapliga och kunskapsfientliga strömningar får stort utrymme i medier, utbildningsväsende och det offentliga livet. Kollektivt handlande förminsas eller osynliggörs till förmån för individuella lösningar.

Bristen på utvecklade politiska alternativ till kapitalismen *har skapat ett växande* utrymme för fascistiska och andra högerextrema partier och grupper. *De utgör reaktionens spjutspets och splittrar arbetarklassen och folket* efter etniska, religiösa och kulturella skiljelinjer.

Inom kulturen och vetenskapen ser vi många intellektuella strömningar som isolerar sig från klasskampen, i en tid då det blir allt viktigare att intellektuella tar ställning för det arbetande folket. Därför reser vi parollen för en kämpande folkets kultur som blottlägger samhälleliga motsättningar, inte väjer för sanningar och tar ställning för det arbetande folket.”

Yrkande

Jag yrkar att stämman bifaller ändringsförslag 1, 2, 3, 4 och 5

Olle Josephson